

Arvoisa vastaanottaja,
Ekokympin toimialueella ei vielä ole laadittuna jätehuoltopoliittista ohjelmaa. Esitämme, että yhdessä omistajakuntien kanssa laatisimme sellaisen. Kuntaliitto on ohjeistanut kuntia jätehuoltopoliittisen ohjelman laatimisessa alla olevalla ohjeistuksella.

Edellä mainitun perusteella esitämme, että perustamme ohjausryhmän ohjaamaan ohjelman laatimista ja työryhmän tekemään käytännön työn ohjelman luonnostelussa. Pyydämme kunnastanne ammatillista edustajaa ohjausryhmään ja työryhmään. Näkemyksemme mukaan ohjausryhmässä voisi olla mukana kunnanjohtaja tai tekninen johtaja ja työryhmän edustajana ympäristösuojelun viranomainen.

Pyydämme ilmoittamaan ohjausryhmän ja työryhmän edustajat viimeistään 14.3.2025 mennessä. Ekokymppi toimii kokousten koollekutsujana ja lähettää kokoontumispäivien ehdotukset ilmoittamillenne henkilöille.

Opas jätehuollon omistajaohjaukseen (Kuntaliitto):

Jätepolitiikan määrittely selkeäksi ohjelmaksi ja strategisten päämäärien asettaminen ovat tärkeitä työkaluja kuntavastuullisen jätehuollon kehittämisessä. Kun kunnat hoitavat jätehuollon palvelu- ja viranomaistehtäviä yhdessä, tarvitaan kuntien yhteistä jätehuoltopoliittista näkemystä, jossa on määritelty yhteisesti toteutettavan jätehuollon organisointi, yhteinen visio, päämäärät ja tavoitetila.

Kuntien yhteisessä jätehuoltopoliittisessa ohjelmassa määritellään selkeästi, miten jätehuoltotoimintaa kehitetään toimintaympäristön muuttuessa. Jätehuoltopoliittiseen ohjelmaan kirjataan ne jätehuollon yleiset päämäärät, joita jätehuoltopalveluita järjestämällä tavoitellaan ja joihin jätelaitoksen on pyrittävä palvelutoiminnassaan. Ohjelmalla tuetaan jätelaitoksen kehittämistä ja omistaja-arvon pitkäjänteistä kasvua. Yhteistyön pelisäännöistä ja ohjelman tarkistamisesta sovitaan omistajakuntien kesken. Jätehuoltopoliittinen ohjelma ei korvaa jätelaitoksen omia suunnitelmia, vaan määrittelee yhteistoiminnan kannalta välttämättömät asiat, joiden perusteella kaikki kunnalliset osapuolet sitoutuvat yhteistoimintaa kehittämään.

Jätehuoltopoliittisessa ohjelmassa kunnat asettavat kehittämistavoitteita ja tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeellisia toimenpiteitä. Ohjelmassa voidaan kuvata muun muassa jätehuollon organisointia, tavoitetilaa, palvelujen yleistä laatutasoa ja maksupolitiikkaa. Ohjelman johdantoon voidaan myös sisällyttää katsaus jätehuollon toimintaympäristöön ja sen muutoksiin kuntien näkökulmasta. Jätehuollon palvelutason suuntaviivojen määrittäminen suositellaan tehtävän osana jätehuoltopoliittista ohjelmaa. Määriteltyjen suuntaviivojen perusteella voidaan laatia tarkempi palvelutason toteuttamissuunnitelma. Jätehuollon palvelutason määrittämisessä on kysymys siitä, millaisia palveluita kuntalaisille ja kiinteistöille tarjotaan ja miten turvataan riittävä palvelutaso ja keräyspaikkojen kohtuullinen saavutettavuus sekä varmistetaan jätemaksujen kohtuullisuus lainsäädäntö ja sen asettamat velvoitteet huomioiden.

Jätepoliittisen ohjelman määrittävät alueen kunnat yhteistyössä kunnallisen jätelaitoksen kanssa. Myös jätehuoltoviranomaisen (jätehuoltoviranhaltijan) on hyvä osallistua työhön oman vastualueensa näkökulmasta. Jätehuoltopolitiikan määrittämiseen suositellaan

osallistuvan edustajia kaikista yhteistoiminta-alueen kunnista. Kunnan johto koordinoi työtä kunkin omistajakunnan sisällä. Suositeltavaa on, että kuntien poliittinen ja ammatillinen johto toimivat yhteistyössä. Työtä on hyvä peilata kunkin kunnan kuntastrategiaan. Valmistelu ja sihteerityö on suositeltavaa antaa kunnallisen jätelaitoksen asiantuntijan ja jätehuoltoviranhaltijan tehtäväksi. Jätelaitos vastaa yleensä jätehuollon käytännön toteuttamisesta ja sillä on käytettävissään esimerkiksi tieto kustannuksista ja ympäristövaikutuksista. Jätehuoltoviranhaltijalla taas on asiantuntemus jätehuollon viranomaistehtävissä. Valmistelutyössä konsultoidaan tarpeen mukaan valvovia viranomaisia eli käytännössä kunnan ympäristösuojeluviranomaisia ja terveydensuojeluviranomaisia. Valvontaviranomaisen asiantuntemus on tärkeää, jotta ympäristövaikutuksia ja vaikutuksia valvontatyöhön voidaan arvioida.

Jäteyhtiö laatii oman strategiansa kuntien yhteisen näkemyksen perusteella ja päättää omista kehittämistavoitteista ja tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Tuottajavastuukysymysten osalta jätelaitos ottaa huomioon tuottajien näkemyksen.

Jätehuoltopoliittinen ohjelma on hyvä tarkistaa 5-8 vuoden välein, mutta tarvittaessa – kuten lainsäädännön muuttuessa – uusia linjauksia voidaan tehdä aikaisemminkin. Jätelaitos seuraa ohjelman toteutumista vuosittain. Seurantatiedot raportoidaan toimialueen kuntiin ja jätehuoltoviranomaiselle.

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä
Yhtymähallitus